

Justis- og beredskapsministeren

Stortinget - Energi- og miljøkomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
26/890 - VB

Dato
20.02.2026

Representantforslag 104 S om en plan for håndtering av sprengstoff og ammunisjon i norsk natur og kystnære farvann

Jeg viser til brev 9. februar 2026 hvor Energi- og miljøkomiteen ber om min vurdering av representantforslag 104 S (2025–2026) fra stortingsrepresentantene Kari Sofie Bjørnsen, Aleksander Stokkebø, Erlend Larsen, Tage Pettersen og Ove Trellevik. Representantene ber regjeringen lage en samlet oversikt over kjente og antatte mengder sprengstoff og ammunisjon som finnes i norsk natur og kystnære farvann, og gjøre en vurdering av hvordan tilknyttet risiko effektivt kan reduseres, der nytte og kostnader ses i sammenheng. Videre ber representantene regjeringen i løpet av 2026 lage og legge frem en plan for prioritering og rydding av sprengstoff og ammunisjon som finnes i norsk natur og kystnære farvann.

Forsvaret har fagkunnskap og -kompetanse om risikohåndtering og sårbarhetsanalyser av eksplosiver, inkludert vurderinger av eksplosjonsfare og sikkerhet. Forsvaret bistår, etter bistandsanmodninger, det sivile samfunn i håndtering av eksplosive krigsetterlatenskaper. For eksempel håndterer Forsvaret årlig om lag 400 bistandsanmodninger fra politiet etter funn av krigsetterlatenskaper eller andre typer eksplosiver.

For å redusere samfunnsrisikoen ved krisetterlatenskaper og dumpet ammunisjon har Forsvarets forskningsinstitutt (FFI) siden 2017 gjennomført en rekke prosjekter knyttet kartlegging, lokalisering og risiko. FFI har samlet inn data og sammenstilt informasjon om hvor det er dumpet ammunisjon både i sjø, ferskvann, elver og på land. Instituttet har også kartlagt lokalisering til gamle minefelt, krigsvrak, kystfort, ammunisjonslagre, tyske stillinger og områder som ble bombet under krigen. Dette arbeidet bidrar blant

annet til samfunnssikkerheten ved å gi sivile aktører informasjon og veiledning om krisetterlatenskaper.

Ammunisjon kan medføre tungmetallforurensning. Skytebaner/skyte- og øvingsfelt er en av de største kildene til forurensning fra ammunisjon og sprengstoff. Tungmetaller kan skade miljøet og tas opp i næringskjeden via organismer og videre av dyr og mennesker. Forsvaret har gjort en stor opprydningsjobb på nedlagte skytefelt. Det er imidlertid en rekke sivile skytebaner, både aktive og nedlagte, som ikke er oppryddet. Langs Norges kyst er det en rekke kystfort og det har lenge vært stor militær aktivitet langs kysten, særlig i forbindelse med verdenskrigene. Sprengstoff og tungmetaller kan forekomme i vann og sjøbunn rundt dumpet ammunisjon. Samtidig er spredningsfaren av kjemikalier vurdert å være liten og forurensningsfaren relativt lokal.

Jeg viser også til svar på skriftlig spørsmål nr. 998 (2025–2026) fra Stortinget om kartlegging av risikoen knyttet til skipsvraket Nordvard i Moss. Her svarte fiskeri- og havministeren at hun vil ta initiativ til en nærmere vurdering av beredskapen og ansvarsfordelingen for eksplosive krigsetterlatenskaper i skipsvrak, sammen med justis- og beredskapsministeren, kommunal- og distriktsministeren og forsvarsministeren. Fiskeri- og havministeren har kalt inn til et møte hvor det videre arbeidet med dette vil bli konkretisert.

Med hilsen

Astri Aas-Hansen

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Kopi:
Anette Høven
Trine Hagen

Adresseliste
Stortinget - Energi- og miljøkomiteen

Vedlegg
dok8-202526-104s